

գալիս որ զինքը կը նստի, եւ անկէ ա-
զատուել շարժումները աւելի շարժուելուն
գայն, այնչափ որ միւրեւ կը ցաւընէր:
Ձեռքը հող տարաւ եւ սկսաւ քաշել
մազի երկայն թել մը: ժպտեցաւ որ սի-
րունիքն բան մը տակաւին իր վրայ մը-
նացած էր: Բայց այդ երկայն, գեղե-
ցիկ մազին տեսքը միտքը պզտորեց: մո-
թին մէջ ձեռն ալս կ'երեւնար ան:
Ուշի ուշով նայեցաւ, իրօք, ձեռնակ
թել մըն էր:

Ինչպէս, արդէն իսկ իր սիրունին
ձեռնակ մազ ունէր զիտուն վրայ: անոր
պանծալի մազերը սկսեւ էլին սպիտակա-
նաւ:

Եւ գեղեցկութեան կսկծազին հե-
նութիւնը ներկայացաւ: Կը պառաւանար
ան, ա'ս, կը պառաւանար: Երբեք այս-
պիսի կասկած մը չէր ունեցեր: սիրուն
քաղցրութեամբ արբելու չէր յիշեր ան-
գամ որ ատ ալ անցաւոր էր, թէ այդ-
չափ մոլեղնութեամբ պաշտած իր աս-
պակնացու էր:

Ան ալ, իր մէկ հատիկ ուրախու-
թիւնը, պիտի եղծանէր վաղվաղ: Անոր
հոգեւորարար շնորհը՝ որ ամենին ամուր
եւ գեղեցկութեան անտարբեր սրտուն
անգամ կը կալցոցէր, պիտի ցնդէր ան-
գոյ ճառագայթի մը նման եւ այդ յան-
կունցիլ գէլմբը՝ գոյրի իր հրապարան-
քէն՝ պիտի դուրսար ամենուն սովորա-
կան կաշին, որ կորստական գեղը հետք
չէր կարող թողուլ: Եւ այդ գէլմբի վը-
րայ ալ ինչ վաղեւորութիւն կ'ունենար
անոր մանկական ժպտը որ զինքը կը
խնթիւնէր: Նազանքը, քերականք ալ
պիտի չարտաւանգէին անոր ունեւորութիւն
հասակին: Երբեքները գունատ, աշու-
նէրը բոստ եւ կողերը ձմրեկած, տա-
վակ եւ կ'առնար մազերուն անպաճճ
սանտրուածքը պիտի խոտովանէր որ
այլ եւս պարանքը չի վալէր իրեն:

Եւ իր սէրը, միակ եւ անհուն սէրը,
ինչպէս պիտի զիտէր այս անդամանե-
լի քաղցրայտը: Այդ կինը իրմէ շատ
աւելի տարբեր էր եւ ինքը տակաւին
աւելի եւ կորովի պակտեցումը կը ճըշ-
մարէր այն օրը ուր իր տարիանքը բռնի
պիտի նստադէր ձերթեման սովին:

Սիրտը մարմնանքը կը ձմէր եւ
հեծկտաց:

Բնաւ այս ցաւազին խոհերը զանի
խոռված էլին ուրիշ անգամներ: Հիմա
կը տեսնէր որ ամենայն ինչ այսպէս իր
ըտըրը կը մաշէր: Ի դուր սիրով իրարու
մէջ յետեւ էին երկուքուն կեանքը
ընտելեան անողը օրէնքը զաննք պի-
տի անջատէր իրարմէ:

Ահա խնդ տեսնեալ ինքնութեան,
առանց բռնութեան եւ անշուկ կ'ընար
ոտտէն, որ զաւ տարի ուրիշ մը տեղը
պիտի բռնէր:

Այդիններուն սաղարթները կարմրած
էին եւ անոնք թօթափանքը մատարտ
էր: Ամէն գի տրտմութիւն մը կար որ
կ'արթնանէր: մահաւան դաղափարը,
ինքն ալ պիտի չըլմանար, սիրոյ եւ
խնդութեան միասնաբարովէն ետքը՝ օր
մըն ալ հոգն իր աշուրները պիտի ծած-
կէր:

Բ

Երբեք սիրուհոյն ծնկամէջին յե-
ցած՝ կը հեկեկար: Այդ հեղու՝ իրենց
թամարութիւնը շատ տրտում եղած
էր: Երբտասարդը այլալոյս, մտախոհ
էրեւար եւ սիրուհոյն նազանքներն ու

կատակները հալի հալ կը յաջողէին
ուտ ծախում մը հանել տող անոր մաշ-
ձոտ գէլմբին վրայ:
Սիրուն կինը իր փայտալանքները
կրկնապատկած էր յուսալով անոր թա-
խիծը փարատել: Տուած էր զիրք եւ
փափուկ դունչին տակը պաղնեղը՝ զոր
չէր թողուր միւտ վառն գի կը խոտարար,
եւ զգացած էր որ անոր բերանին վրայ
համարը կը դուրսէր:

Ի դուր աշխատեցաւ անոր արտա-
թեան պատճառը խմանալու, ի դուր ինք-
զինքն ու զանի նեղեց հարցերով: Երբ-
տասարդը պատասխան չէր ի տար եւ
յուզոյ կը հանէր:

Մետաքսայ վարդաղոյն լանջոյր
գետինը նետած ձգած էր միւս գգեսու-
նեւուն վրայ: Հեշտուտ, ջերմին բու-
րում մը կ'ըլլէր կիսամերկ ծոցերէն:
Շապկին մանեկածիւ բացուածքը կը ծուր
մէկ ուն ի վար ու երեւան կը հանէր
ողորկ մորթին ջաշուտ լիւթիւնը:

Այս ո'ղջափ գեղեցիկ էր: Ծաղիկ
նման բերրուն խորը սիրոյ ճաճանջ մը
ցոյլ փայտալանքը կը պաշար, քմիծաղ
մը թաւած էր կարմրափառ տակազին
չըլմեներուն վրայ:

Սպիտակ արմուկները վեր տուած՝
քաշեց մաշեղը ու զիտով թօթվեց զա-
նոնք: օղակ օղակ իջան եւ թեւերուն ու
ծոցին վրայ կը ծփային: Լուսեղնի ցոլ-
քեր կ'երթեկեկէին անոնց մէջէն եւ
մանրիկ թռչուն սրբները ոսկեղէն ըւ-
լալ կը թռկին:

Երբտասարդը երկու ձեռքով գոլեց
զանոնք: առաճգական խաղաղութեան
մատնեւուն տակ կը փաղկայէին եւ կ'ու-
տոտէին: Յետոյ զլուրը անոնց ծոցը
սուզած՝ կարտանք ծծեց այդ կնիւ
ցանկաբեր բուրումը եւ ջերմանքը՝ ար-
ցունքները վարեցան անոր կուրծքերուն
վրայ:

Այդ ուժգին, ցնցող լացը սիրուհին
զող հանեց, զանի բազկացը մէջ առած
աղեկիւ խոսքերով ստիպեց որ խոտա-
վանի իր թաւուն վրայ: Երբտասարդը
զրպանէն գանգաղութեամբ դուրս հա-
նեց մազի սպիտակ թելը՝ զոր սրբած
պահած էր հոն:

—Աս ըտելի է, ըսաւ սիրուհոյն:
Ան՝ գունաթելի դիմքը, տակմամբ

ձեռքն առաւ այդ թելը:

Լոյս ըրած չէին խցին մէջ որպէս զի
չուքերին չերեւար եւ հայելին կը փայ-
լէր պատին վրայ:

Վաղեց անոր դէմը կայնեցաւ եւ
սկսաւ ջրօտութեամբ գննել ձախին
մազերը: Ինչ րօթ: Հող եւ ըրեւնեւուն
քովը, առատ դանդուրներուն տակը
չառցած էին ձեռնակ թելերը: Կատա-
ղութեամբ խցեց մէկ զանին, սակայն
ետեւէ ետեւ նորեւ կը գտնէր: Ո՛չ,
պատահական չէին այդ աղետաւոր թե-
լերը, մազերը սկսեւ էլին ձերթիլ:

Եւ աչքերուն քովերն ալ կարեկի էր
նշարեւ թարակ սեւի ալս գծեր: Կո-
պերը ծաղբեր ունէին եւ չըլմեներուն ան-
կիւնները նարնջագոյն էին: Ախտոս,
կախիղ ծարիրը զոր կ'ամար երկայն
թաւթիւններուն վրայ, հաղարուակի փո-
շիններն ու հոտուտ ջրերը, մանր ծա-
ծուկ խնամքները զորոնք երբեք զանց
չէր ընէր՝ պիտի կարենային փրկել գե-
ղեցկութիւնը ժանտ պառաւութեան ձեռ-
քէն:

Ինքզինքը այդպէս կ'առնէր տես-

նելով հայելին մէջ՝ մտաբերեց թէ ին-
չո՛ւ համար էր: դարձաւ նայեցաւ սի-
րահարին՝ որ ետեւը կոյնած արտա-
թեամբ զանի կը գիտէր:

Այս իրենց սէրը, անոյց մշտնջանա-
սէրը պիտի չքանար: անոր ձեռքերը
լանեց ձեռք յուսալանութեամբ, յետոյ
աթուրի մը կ'ունէին փափաւ: Ահա՛ն
կանի մը շնարեղ կ'ընէր խնդը, կար-
ծեւ լարը կ'աթուրէր կը քաղցայէր, մար-
մին կը փոթէր: Մահաւան տարտուր ու-
կորներուն մէջ սողաց:

Գետին ինկաւ, երբտասարդին ու-
քերուն փարեցաւ: Կուղեր աղաշել,
երողներընէր զանի օր զինքը պառա-
ւութեանն ալ պիտի սիրէր եւ աչքէ
պիտի չհանէր: Բայց այդ յիմարական
աղաչանքը չհամարձակեցաւ ընելու: Աս-
կէ ետքը անոր արտաւանքները միայն
կ'ունար շարժել: Եւ քաղց կուգար անոր
ոտքերուն տակ, փաշով կը շարժուէր
գեղեցիկ մարմինը: Ժամ մը, ճամ մը
այս դժբախտութեան դէմ, զթուլութիւն
ձակատաղէին:

Աշուրները լայն ուտած, մազերը կը
փախէին հրակարմիր թշուրուն վրայ ճւ-
արցունքները գնէրէն վար կ'աթկին:
Երկուքն ալ իրարու վիզն ինկած՝
կ'ողային այդչափ գեղեցկութեան կու-
րուտը, այդչափ սիրոյ ունայնութիւնը:
ՎԱՀՐԱՄ ՍՎԱՆԾԱՆ

Արտաքին լուրեր

ՌՈՒՍԵՒԳԵՐՄԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐԻ

Անգլիոյ ազատականաց զինուոր
թերթը յայտարարեց իր ներքինը առաւ-
գերման տեսութեան դաշնադրին կ'ընէ
թէ՝ Երբեք-Երբեքային շատ
աւելի կարեւոր դործ մըն է: Պիղմարը
իշտանի երազն էր նիգալակցութիւն մը
կ'ընէր Ռուսիոյ հետ: Գրահ մը իր նա-
տակին հասաւ բայց չկարողացաւ պահ-
պանել ըրած նիգալակցութիւնը, մինչ-
դեռ իր յաջորդը կըրցաւ այնպիսի կար-
գաղութիւն մը ընել որով Ռուսիոյ
քաղաքական ուղղամտութիւնը հանդէպ
Յիւստայի կը մնայ անապարտ:

Ա. Ն. Գ. Լ. Ի. Ա.

Լոնտոնի մէջ կ'ըսուի թէ թաղուհին
Յիւստայի գործունէ ժամանակ Լորտ
Ռոզպլէր անոր այցելութեան պիտի եր-
թայ եւ աթիլէն պիտի օգտուի Ռու-
սիոյ թաղաւորին եւ Պ. Քրիստի հետ
տեսակցելու համար:

ՕՐՈՒԱՆ ՆԵՈՒԳԻՐՆԵՐԸ

Լոնտոն, 14 մարտ

Երբտասարդին փողովը Ուղերմի
վիճարանութիւնը շարունակեց: Պ. Լա-
պլեյն առաջարկեց բարեփոխութիւն մը
թէ՝ այն անձերը որք խորհրդարանի
անդամ չեն ընտրուած՝ պէտք է օր-
նադրեման ընդունելութիւնը արգել-
ւոր իրաւունքը վայելին, եւ թէ կա-
ռավարութիւնը իրաւորէ իր արեւ-
նորդութիւնը Սըր Ուիլիամ Հարքըրը հա-
կառակ խոսեցաւ այդ առաջարկին,
յայտարարելով թէ պէտք է կառավա-
րութեան թողուլ այդպիսի ծանր խնդիր
մը լուծելու եղանակը որոշելու: Լապլե-
յնի բարեփոխութիւնը ընդունուեցաւ:

Իրանապոլիսէն եւ արմատականներու
ջերմագին ծախաւարութեամբ:

Յաջորդ նստին ժողովը վիճարանե-
ցաւ Ուղերմի վրայ Լապլեյնի բարե-
փոխութեամբ: Կառավարութեան ա-
ռաջարկին համաձայն ընդունեց նոր Ու-
ղերմ մը որով պարզապէս շնորհակալու-
թիւն կը յայտնուի դահաճաւան համար:

Բարիկ, 15 փետրուար

Բանաստեղծ ընկերութեան հաշուեյար-
դար Պ. Մոնչիկըր մեռաւ:

Հոմ, 14 մարտ

Ի Կրոսթիին յուղարկաւորութեան
մը ատեն գերեզմանատան պատին մեծ
մասը փլաւ, տակի մնացին շատ մարդիկ:
Միջեւ հիւս 5 մեռաւ եւ 36 վիրա-
ւորաւ հանեցին:

Ազգային լուրեր

Կը լսենք թէ Խառն ժողովը չու-
րեքալքի օրտաւան նստին մէջ չի-
լայի քահանաներէն մին որոշեւ է
Բարիկը հայոց հովուութեան պաշտո-
նին:

—Օ—

ՌՈՒՍՈՒՄԵՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ռուսիական խորհուրդը իր շաղա-
թական նիստն ըրաւ չորեքշաբթի օր
Ղալաթիոյ խորհրդարանը, տեսնալե-
տութեամբ Պէրպլեւան Ռէթիս Էֆէն-
տի, եւ զրաւեցաւ հետեւեալ խնդիր-
ներով:

1. Ղալաթիոյ Ազգ. Կեդր. Վարժա-
րանի 1892-93 տարեշրջանի կրթական
եւ երկրական տեղեկագիրը խառն ժո-
ղովին կողմէ Ռուսիական եւ Տիւսեա-
կան խորհրդին քննութեան յանձնուած
ըլլալով, որոշեց նոյն տեղեկագիրը կըր-
թական մասին քննութիւնն առանձին
կատարել, եւ յետոյ, եթէ հարկ ըլլայ,
Տիւսեական խորհրդին հետ հաւաքա-
կան նստի մը մէջ ամփոփին քննութիւնը
կատարել եւ յայտարարել խառն ժող-
ովին:

2. Խորհրդի Ռուսիական խոր-
հրդին ընտրութիւնը կատարուած եւ
տեղեկագրուած ըլլալով, հաստատեց
ընտրութիւնը նոյն խորհրդին, որու ան-
գամը են՝

1. Փիլիպպոս Էֆ. Արիփարեան Ասեմայի
2. Կարապետ Ռուսեան Ասեմայի
3. Յակոբ Սիւրմեան
4. Յովհաննէս Յարութիւնեան
5. Պողոս Քոթլայեան
6. Կարապետ Ժափեւեան
7. Յակոբ Գալստեան

3. Որոշեց Ռուսացական ժողովի տա-
րեկան գումարումներուն մէջ վիճարա-
նութեան ենթարկել խնդիրներու իւ-
րաւանքները նախապէս յանձնել երկու
մասնագէտներու ուսումնասիրութեան
եւ յետոյ խնդիրները ժողովին առեանք
վիճարանութեան դէմէ հիմնուելով նոյն
մասնագէտներու կողմէ ներկայացեալ
գրաւոր ուսումնասիրութեան վրայ:—
Որոշեց յառաջիկայ նստաշրջանի մէջ վի-
ճարանութեան ենթարկուել Օրակարգի
երեք խնդիրներու ուսումնասիրութիւնը
յանձնել հետեւեալ վեց մասնագիտաց.

1. Կառուտ Էֆ. Մարաթեան
2. Գեորգ Տ. Բարթոլոմէոսեան
3. Դաւիթ Քալանթարեան
4. Եղիա Տէմիրճիպաշեան
5. Մատթէոս Մամուրեան
6. Ռէթիս Պէրպլեւան

4. Գեղարդի թեման լաղաշխատ
ուսուցիչ Եղանաճեան Կարապետ Էֆէն-
տի յիմնամասին աթիլ տեղի ունե-
նալը հանգանակութիւնն աւելի արդ-
ինաւոր ընելու համար կարգեց յանձ-
նախմբ մը յիշեալ ուսուցչին նախկին
սաներէն, որ պաշտօն պիտի ունենա-
ղիմամ ընել Եղանաճեան Էֆէնտի ա-
շակերաններուն եւ այլ կրթատար ազ-
գայիններու եւ ապա հանգանակեալ գու-
մար վաղեւէ եղանակաւ պիտի յանձնու-
անոր: Յանձնախմբին անդամները հրա-
ւիրուած են խորհրդին յառաջիկայ նստին:

5. Մալիս շարաթաթիւթի իր ան-
միջական հակադրութեան ներքեւ մանկա-
վարական հանգէս մը ընելու համար
ծրարդ մը պատրաստուելու եւ զայն
վարդութեան ներկայացնելու մասին խոր-
հրդակցութիւն մը ունեցաւ:

6. Ազգային ուսուցիչներէն Կուտի-
եան Ստեփան Էֆէնտի կ'ըսանէ պատ-
րաստուած Բանայի Պարսկեան լեզու
անուն դործն ապէս առաջ խորհրդին
կողմէ Կարապետեան Պետրոս Էֆէնտի
յանձնուած ըլլալով ի նախաքննութիւն
խորհրդին իր այս նստին մէջ լսել յի-
տոյ առ այս յիշեալ Էֆէնտի տեղեկա-
գիրը, ինչ ինչ բարեփոխութիւններով
արտօնեց այս գործին գործածութիւնը
ազգային վարժարաններուն մէջ:

7. Միտաւ Էֆ. Գուրեան իր պատ-
րաստած «Տարակալ ընթացք ռուսաց-
րեան» անուն գործը խորհրդին վաւե-
րացման ներկայացուցած ըլլալով, յան-
նաւեցաւ առեանալու Էֆէնտի ի նա-
խաքննութիւն: Նոյնպէս չափազանց
խառն ուսուցիչ Կարապետ Ռուսեան Էֆ.
ի պէտս ազգային վարժարանաց «Տա-
րակալ» երկապալարիւնն անուն դասա-
գիրք մը պատրաստած եւ խորհրդին
վաւերացման ներկայացուցած ըլլալով,
յանձնուեցաւ Համարանում Էֆ. Պէր-
պլեւանի ի նախաքննութիւն:

8. Բերայի, Սապակի եւ Բարթա-
լի ազգային վարժարաններու կրթական
եւ ընտանեկան խնդիրները հանդերձ տեղեկագրով
ներկայացուած ըլլալով, անոնց քննու-
թիւնը յետագայեցաւ յաջորդ նստին:

9. Պաղատալի Պատրիարքական փո-
խանորդ Արիստակէս Եղիսիպոս Կեր-
ձակեան գրութեամբ մը յայտնելով որ
վիճակին ազդիւններու վարժարանին նիւ-
թական մատակարարութիւնը ապահո-
վելու համար խնամակարթութեամբ պիտի
առաւ կ'որ սկսած է հաստատուելու նորա-
նոր աղբիւրներ զանել, որով նոյն վար-
ժարանն առաւել բարեկարգ վիճակի մը
վերածուած է, կը խնդրէր խորհուրդէն
որ եթէ ունի իր տրամադրութեան ներ-
քեւ կարող վարժարան մը, համէ իմացը-
նել: Խորհուրդն առ այս որոշեց հրա-
ւիրել այն պաշտօնն ստանձնել փափա-
քով անպաշտօն վարժարանները որպէս
զի ներկայանալով իր յառաջիկայ նիւ-
տին, առաջարկեն իրենց պայմանները:

«ՀԱՅՐԵՒԻՔ»Ի ՕՐԱՑՈՅՑԸ

1894

Շաբաթ, մարտ 5 (Հ. Տ.)
» 17 (Ն. Տ.)

Բ. Թ. Հ. 4385
Տ. Թ. Հ. Բ. Խ. Գ. — 1343
Թուական շինթի 1311, Բուստան 10
Սինկի Մալի 1310, Մարտ 5

Կ. Օ. Կ. Կ.

Գ. Բ. 2. օր մեծ պահոյ: Սրբոյն Թեոփիլոսի:
Կեւ Օր — 6. 3

ԹԵՐԹՈՆ ՀԱՅՐԵՒԻՔԻ (94)

Ժ. ՄԱՐԻ

ՕՐԻՈՐԴ ԳԱՐՈՒՆ

ՄԱՍՆ Դ.

Միջեւ այն օրը ամենեւին փոփո-
խութիւն մը չեղաւ ժինիկ վրայ:

Նախորդ օրը, յուլիս 7-ին, Պէրթիւ-
եալ զայն աւելի աղէկ դիտելու համար,
անողջ օրն անոր քով տնոց, իրմէ
քի դատուեցաւ:

Ժինիկ սովորականին ոչ ոք հանդարտ
էր:

Միայն իրիկունս ըսաւ թէ զուլեւ
կը ցաւ:

Քիչ մը ատենէ ի վեր յաճախ զը-
լուցանի ենթակայ էր:

Եւ տեսնելով որ Պէրթիւեալ կը խը-
ռով ըսաւ անոր.

—Ո՛հ, հայր, մի՛ վախճաւ... Գի-
տե՛ք որ երկար չի տեսեր... Դեղա դի-
տե՛ք...

—Այո՛, քանի:

—Անմիջապէս պիտի երթամ պառ-
կիւ... եւ վաղը մինչեւ կէս օր պիտի
քնանամ կամ պառկած պիտի մնամ...
Ապաշով եմ որ երբ արթնանամ՝ զլուստ
ցաւն անցած պիտի ըլլայ... մահաւանք
եթէ դուք դաք արթնեցէք զիս, հայր:

—Ամենայն սիրով, աղջիկս:

—Եւ եթէ աղէկ ըլլամ, քիչ մը դուրս
